

PROJEKT

**Powiatowy program profilaktyczny
w zakresie promowania i wdrażania
prawidłowych metod wychowawczych w
stosunku do dzieci zagrożonych przemocą
domową na lata 2024-2030r.”**

OPOLE, 2024

1. PRZEMOC DOMOWA

W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 t.j.), przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności narażając te osoby na:

- niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszenie godności, nietykalności cielesnej lub wolności w tym seksualnej;
- szkody w ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienie lub krzywdę;
- ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.¹

Rodzaje przemocy:

fizyczna- to naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko;

psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby;

seksualna- dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności;

ekonomiczna- dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby;

zaniedbanie– to naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka.²

Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich

Jak wynika z danych statystycznych, dotyczących skali przemocy domowej pozyskanych przez Policję, w roku 2022 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w której osobą doświadczającą przemocy domowej był małoletni, kształtowała się na poziomie 10 982 co stanowi 15% ogólnej liczby (71 631) osób doznających przemocy domowej w Polsce. W porównaniu do roku 2021 liczba małoletnich doznających przemocy zmniejszyła się o 147.³

¹ Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

² Źródło: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

³ Źródło: Dane statystyczne policji dot. przemocy w rodzinie

2. PROFILAKTYKA JAKO NIEODŁĄCZNY ELEMENT SKUTECZNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Istotnym elementem każdego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest profilaktyka. W treści ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej element ten został ujęty w noweli z dnia 10 czerwca 2010r., która nakłada na powiat obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową. W założeniu priorytetowym celem programu jest wdrożenie działań na płaszczyźnie profilaktycznej, które będą prowadziły do zwiększenia zakresu wiedzy mieszkańców powiatu, na temat zjawiska przemocy oraz sposobów skutecznej walki z nią. W sposób szczególny oddziaływanie w ramach programu są skierowane do dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. Konieczne zatem okazuje się podjęcie współpracy z przedstawicielami instytucji, realizującymi oddziaływanie w zakresie edukacji oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Współcześnie profilaktyka rozumiana jest jako ogół działań, prowadzących do zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia niepożądanych zachowań. W kontekście opracowanego przez nas programu zakres tychże zachowań obejmuje stosowanie przemocy w środowisku domowym. Jak wynika z badań, najskuteczniejszą formą wdrożenia skutecznych działań, o charakterze profilaktycznym jest ich realizacja z uwzględnieniem zasady interdyscyplinarności /współpracy. Co szczególnie istotne, działania profilaktyczne można realizować na trzech poziomach:

- profilaktyka pierwszorzędowa skierowana jest do grup niskiego ryzyka. Działaniami obejmuje się szerokie, niezdiagnozowane grupy odbiorców;
- profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup zwiększonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań generujących ryzyko;
- profilaktyka trzeciorzędowa adresowana jest do grup wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu.

3. AKTY PRAWNE, MAJĄCE ISTOTNE ZNACZENIE W KONTEKŚCIE PROFILAKTYKI W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.). Zgodnie z art. 72 Konstytucji *Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.*

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 poz. 1249 t.j.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2023 poz. 1426 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023 poz. 901 t. j.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2023 poz.2809 t.j.);
- Ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. 2023 poz.292 t.j.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 2023 poz. 900);

4. PODSTWA OPRACOWANIA / REALIZACJI PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz. 1249 t.j.) *do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.*

5. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU OPOLSKIEGO

Precyzyjne oszacowanie skali zjawiska przemocy wobec dzieci (zamieszkujących powiat opolski) jest bardzo trudne, głównie ze względu na nieujawnione akty przemocy wobec nich. Na taki stan rzeczy szczególny wpływ mają czynniki takie jak:

- a) opieszałość służb odpowiedzialnych za ochronę dzieci przed krzywdzeniem;
- b) poczucie wstydu dziecka (w środowisku rodzinnym i szkolnym);
- c) obawa przed konsekwencjami za ujawnienie danych osoby stosującej przemoc.

W sposób szczególny należy zwrócić uwagę na system zależności, jaki występuje między dzieckiem a rodzicem/rodzicami odpowiedzialnymi za jego utrzymanie.

- d) niewystarczający zakres wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej.

Warto dodać, że istotną rolę w procesie szacowania skali zjawiska przemocy wobec małych dzieci, odgrywają przedstawiciele placówek oświatowych. Szkoła bowiem jest miejscem, gdzie dziecko uczęszcza regularnie. Stąd, symptomy świadczące o pogarszającym się stanie fizycznym/psychicznym dziecka są łatwe do zaobserwowania. W środowisku szkolnym psycholog i pedagog odgrywają istotną rolę w życiu uczniów. Ich kompetencje oraz doświadczenie umożliwiają wykrywanie i diagnozowanie problemów emocjonalnych i społecznych dziecka. Dzięki swoim umiejętnościom dostrzegają szereg niepokojących zmian

w funkcjonowaniu dziecka, takich jak: trudności w nauce, niechęć do uczestnictwa w zajęciach itp. Należy podkreślić, że przedstawiciele oświaty to grupa zawodowa, której (w zakresie profilaktyki) należy bez wątpienia udzielić stosownego wsparcia, w zależności od zgłaszanych potrzeb, tak aby liczba nieujawnionych aktów przemocy wobec dziecka była coraz mniejsza.

Warto również wspomnieć o narzędziu, które w swoisty sposób daje możliwość określenia względnie wiarygodnej skali zjawiska przemocy wobec dzieci, na danym terenie. Wspomnianym narzędziem jest procedura „Niebieskie Karty”, której intensywność występowania w powiecie opolskim przedstawia się następująco:

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Z danych ujętych w tabeli nr 1 wynika że:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. na terenie powiatu opolskiego wypełniono 123 formularze „Niebieska Karta – A”, w których jako ofiarę przemocy domowej wskazano dziecko;
- 2) w roku 2020 uruchomiono najwięcej procedur „Niebieskie Karty”, dotyczących stosowania przemocy względem dziecka;
- 3) w okresie od 2020 r. do 2022r. najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” w której osobą

TABELA NR 1		Zestawienie ilości sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - A” względem dziecka w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość uruchomionych procedur „Niebieskie Karty” (w okresie 3 lat) z uwagi na stosowanie przemocy wobec dziecka
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
1.	Chrzastowice	0	1	2	3
2.	Dąbrowa	0	1	1	2
3.	Dobrzeń Wielki	0	1	3	4
4.	Komprachcice	7	3	4	14
5.	Łubniany	0	4	1	5
6.	Murów	0	0	2	2
7.	Niemodlin	10	7	4	21
8.	Ozimek	12	8	5	25
9.	Popielów	2	3	3	8
10.	Prószków	1	2	2	5
11.	Tarnów Opolski	13	10	6	29
12.	Tułowice	1	3	1	5
13.	Turawa	0	0	0	0
razem		46	43	34	123

krzywdzoną było dziecko, wypełniono w Gminach Tarnów Opolski (29); Ozimek (25) oraz Niemodlin (21);

- 4) z kolei najmniej formularzy „Niebieska Karta – A”, w której osobą krzywdzoną było dziecko wypełniono (w omawianym okresie) w Gminach Dąbrowa (2); Murów (2) oraz Chrzastowice (3)

- 5) w Gminie Turawa przez okres trzech lat (od 2020 do 2022) nie ujawniono okoliczności determinujących uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” przez wzgląd na krzywdzenie dziecka;
- 6) liczba procedur „Niebieskie Karty” uruchomionych z uwagi na stosowanie przemocy wobec dziecka od 2020 roku, przyjęła tendencję spadkową.

Zgodnie z treścią art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej: *W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 czyn zabroniony § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.* Intensywność zastosowania wspomnianej formy zabezpieczenia w latach 2020-2022 na terenie powiatu opolskiego, zostanie przedstawiona poniżej.

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Z treści powyższej tabeli nr 2 wynika:

TABELA NR 2		Zestawienie ilości rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej z uwagi na wystąpienie przemocy domowej w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość rodzin biologicznych, którym w latach 2020-2022 odebrano dzieci z uwagi na stosowanie przemocy
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
1.	Chrzastowice	0	0	0	0
2.	Dąbrowa	0	0	0	0
3.	Dobrzeń Wielki	0	0	0	0
4.	Komprachcice	0	0	0	0
5.	Łubniany	1	0	4	5
6.	Murów	0	0	0	0
7.	Niemodlin	0	2	0	2
8.	Ozimek	0	0	1	1
9.	Popielów	0	0	0	0
10.	Prószków	0	0	0	0
11.	Tarnów Opolski	2	0	0	2
12.	Tułowice	0	0	0	0
13.	Turawa	0	1	0	1
razem		3	3	5	11

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. wobec 11 rodzin zastosowano środek zapobiegawczy polegający na odebraniu dziecka rodzinie biologicznej w której ujawniono zjawisko przemocy wobec dziecka;
- 2) w roku 2022 odnotowano największą liczbę rodzin biologicznych którym odebrano dzieci ze względu na stosowanie przemocy;
- 3) we wskazanym okresie w gminach Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Murów, Popielów, Prószków, Tułowice, Chrzastowice nie odnotowano rodzin biologicznych, których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej z uwagi na wystąpienie przemocy domowej;
- 4) w gminach Turawa, Niemodlin w roku 2022 odnotowano spadek liczby rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej z uwagi na wystąpienie przemocy domowej w porównaniu z 2021 rokiem;
- 5) w okresie objętym badaniem, na terenie gminy Łubniany ujawniono najwięcej przypadków stosowania przemocy wobec osoby małoletniej, którego następstwem było umieszczenie krzywdzonego dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z treścią art. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2023 poz. 1426 ze zm.), rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu swojej funkcji opiekuńczo- wychowawczej może zostać przydzielony asystent rodziny do zadań którego zgodnie z treścią art. 15 cyt. wyżej ustawy należy m. in. pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych. Poniżej zamieszczono zestawienie ilości rodzin z powiatu opolskiego, które w latach 2020-2022 podjęły współpracę z asystentem rodziny.

TABELA NR 3		Zestawienie ilości rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
		1.	Chrzastowice	5	5
2.	Dąbrowa	10	8	10	28
3.	Dobrzeń Wielki	0	4	6	10
4.	Komprachcice	8	10	8	26
5.	Łubniany	8	13	13	34
6.	Murów	0	6	8	14
7.	Niemodlin	15	12	13	40
8.	Ozimek	19	23	23	65
9.	Popielów	8	5	4	17
10.	Prószków	6	4	5	15
11.	Tarnów Opolski	4	6	6	16
12.	Tułowice	10	9	10	29
13.	Turawa	4	4	2	10
razem		97	109	114	320

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Bazując na danych umieszczonych w tabeli nr 3, można sformułować następujące wnioski:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. na terenie powiatu opolskiego łączna liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny wyniosła 320;
- 2) w gminach Chrzastowice oraz Dobrzeń Wielki w roku 2022 zaobserwowano wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w porównaniu do lat ubiegłych;
- 3) w 2022r. na terenie powiatu opolskiego odnotowano najwyższą liczbę rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny;
- 4) w 2020r. na terenie powiatu opolskiego odnotowano najniższą liczbę rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny;
- 5) w latach 2021-2022 w gminie Tarnów Opolski można zauważyć wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w stosunku do roku 2020;
- 6) w gminie Turawa w roku 2022 odnotowano spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w stosunku do lat 2020-2021;
- 7) w gminie Ozimek we wskazanym okresie liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta była najwyższa w stosunku do pozostałych 12 gmin z powiatu opolskiego;
- 8) w gminie Turawa w badanym okresie liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta była najniższa w stosunku do pozostałych 12 gmin z powiatu opolskiego.

Wszelkie działania związane z reagowaniem w sprawach dotyczących przemocy domowej czy rówieśniczej nauczyciele, wychowawcy podejmują we współpracy z pedagogiem szkolnym. Do szczegółowych zadań pedagoga w tym zakresie wskazywanych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. (Dz.U. 2013 poz. 532) należą m.in.

1. „diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
 2. podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
 3. inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych”.
- Wszelkie działania podejmowane przez pracowników placówek oświatowych z terenu powiatu opolskiego w latach 2020-2022 dot. przeciwdziałania przemocy domowej zostały przedstawione w poniższych tabelach nr 4-5.

TABELA NR 4		Liczba spotkań z rodzicami/ opiekunami prawnymi dzieci dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększania świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy			Łączna ilość przeprowadzonych spotkań (w okresie 3 lat) z rodzicami/ opiekunami prawnymi dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
		1.	Chrzastowice	11	12
2.	Dąbrowa	14	13	21	48
3.	Dobrzeń Wielki	9	12	17	38
4.	Komprachcice	10	11	19	40
5.	Łubniany	7	12	16	35
6.	Murów	5	11	13	29
7.	Niemodlin	7	11	12	30
8.	Ozimek	30	42	35	107
9.	Popielów	3	21	31	55
10.	Prószków	10	15	16	41
11.	Tarnów Opolski	16	27	34	77
12.	Tułowice	2	4	3	9
13.	Turawa	4	5	8	17
razem		128	196	236	560

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Analizując wskazane powyżej dane w tabeli nr 4, można sformułować następujące wnioski:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. na terenie powiatu opolskiego odbyło się 560 spotkań z rodzicami/ opiekunami prawnymi dzieci dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększania świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy;

- 2) w gminie Ozimek odnotowano najwyższą liczbę spotkań/ zebrań z rodzicami dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększania świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy we wskazanym okresie;
- 3) w gminach Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Popielów, Tarnów Opolski, Turawa w roku 2022 zaobserwowano wzrost liczby spotkań z rodzicami/ opiekunami prawnymi w porównaniu do lat ubiegłych;
- 4) w 2022r. na terenie powiatu opolskiego odnotowano najwyższą liczbę spotkań z rodzicami/ opiekunami prawnymi dot. dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększania świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania w porównaniu do lat poprzednich;
- 5) w gminie Tułowice we wskazanym okresie zanotowano najniższą liczbę spotkań z rodzicami/ opiekunami prawnymi dzieci;
- 6) w gminie Dąbrowa w roku 2021 odnotowano spadek liczby spotkań w porównaniu do roku poprzedniego;
- 7) w 12 gminach powiatu opolskiego w roku 2021 odnotowano wzrost liczby spotkań w porównaniu z rokiem ubiegłym.

TABELA NR 5		Zestawienie ilości przeprowadzonych spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość przeprowadzonych spotkań (w okresie 3 lat) edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
1.	Chrzastowice	8	11	14	33
2.	Dąbrowa	12	16	19	47
3.	Dobrzeń Wielki	31	16	46	93
4.	Komprachcice	41	47	81	169
5.	Łubniany	43	84	68	195
6.	Murów	10	12	17	39
7.	Niemodlin	7	14	17	38
8.	Ozimek	64	79	94	237
9.	Popielów	20	29	49	98
10.	Prószków	11	15	24	50
11.	Tarnów Opolski	15	41	42	98
12.	Tułowice	2	4	8	14
13.	Turawa	63	67	82	212
razem		327	435	561	1323

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Analizując wskazane w tabeli nr 5 dane, można sformułować następujące wnioski:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. łączna liczba przeprowadzonych spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą w szkołach powiatu opolskiego wyniosła 1323 spotkania;
- 2) w gminie Ozimek odnotowano najwyższą liczbę spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą we wskazanym okresie;
- 3) w gminie Dobrzeń Wielki w 2021r. odnotowano spadek ilości przeprowadzonych edukacyjnych spotkań w porównaniu do roku 2020;
- 4) w 12 gminach w roku 2022 odnotowano wzrost ilości przeprowadzonych spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą;
- 5) w gminie Tułowice we wskazanym okresie zanotowano najniższą liczbę spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą;
- 6) w gminie Łubniany w roku 2022 odnotowano spadek ilości spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą w porównaniu do roku poprzedniego.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.), która w art. 6 pkt 1 stanowi: *Nauczyciel obowiązany jest: rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.* Ilość zdarzeń związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/ agresji wśród uczniów szkół z terenu powiatu opolskiego w latach 2020-2022 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA NR 6		Zestawienie ilości udokumentowanych zdarzeń związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/agresji wśród uczniów w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość udokumentowanych zdarzeń (w okresie 3 lat) związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/agresji wśród uczniów szkół z terenu powiatu opolskiego
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
		1.	Chrzastowice	19	23
2.	Dąbrowa	27	13	111	151
3.	Dobrzeń Wielki	15	66	56	137
4.	Komprachcice	18	24	64	106
5.	Łubniany	7	29	30	66
6.	Murów	16	27	25	68
7.	Niemodlin	5	27	40	72
8.	Ozimek	47	59	60	166
9.	Popielów	0	12	27	39
10.	Prószków	6	10	15	31
11.	Tarnów Opolski	12	25	28	65
12.	Tułowice	2	4	5	11
13.	Turawa	11	25	22	58
razem		185	344	507	1036

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Bazując na powyższych danych (tab. 6) , można sformułować następujące wnioski:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. łączna ilość udokumentowanych zdarzeń związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/agresji wśród uczniów szkół z terenu powiatu opolskiego wyniosła 1036;
- 2) w gminach Dąbrowa, Komprachcice, Niemodlin, Popielów w roku 2022 odnotowano rażący wzrost liczby udokumentowanych zdarzeń związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/ agresji wśród uczniów szkół powiatu opolskiego;
- 3) w gminie Dąbrowa w roku 2022 odnotowano najwyższą liczbę zdarzeń z wystąpieniem zjawiska przemocy wśród uczniów szkół z terenu powiatu opolskiego;
- 4) w gminie Ozimek we wskazanym okresie odnotowano najwyższą liczbę zdarzeń dot. przemocy wśród uczniów;
- 5) w gminie Tułowice w latach 2020-2022 zarejestrowano najmniejszą liczbę zdarzeń wśród uczniów dot. przemocy;
- 6) w gminie Popielów w roku 2020 nie odnotowano żadnego zdarzenia z wystąpieniem zjawiska przemocy/ agresji wśród uczniów;
- 7) w 2021 roku w gminie Dobrzeń Wielki odnotowano najwyższą liczbę sytuacji związanych z wystąpieniem przemocy/ agresji wśród uczniów'

- 8) W gminie Dąbrowa w roku 2021 zarejestrowano spadek liczby zdarzeń z wystąpieniem agresji wśród uczniów w porównaniu do roku 2020;
- 9) w gminach Dobrzeń Wielki, Murów, Turawa w 2022 odnotowano spadek ilości sytuacji związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/agresji wśród uczniów w porównaniu do roku 2021.

Na terenie powiatu opolskiego działają instytucje, które zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku mają przeciwdziałać przemocy domowej poprzez udzielanie wsparcia, poradnictwa oraz prowadzić działania profilaktyczne w tym wdrażania programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Poniżej (tab. 7 i 8) zamieszczono dane, dotyczące wdrożonych programów profilaktycznych w tym autorskich przez Jednostki Oświatowe z terenu powiatu opolskiego w latach 2020-2022.

TABELA NR 7		Zestawienie ilości programów profilaktycznych (w tym autorskich) prowadzonych w placówce na temat przemocy rówieśniczej w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość programów profilaktycznych (w tym autorskich) prowadzonych w placówce na temat przemocy rówieśniczej w latach 2020-2022
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
		1.	Chrzastowice	3	3
2.	Dąbrowa	3	3	4	10
3.	Dobrzeń Wielki	3	6	7	16
4.	Komprachcice	4	4	9	17
5.	Łubniany	5	9	9	23
6.	Murów	0	2	2	4
7.	Niemodlin	1	4	7	12
8.	Ozimek	38	35	38	111
9.	Popielów	0	0	0	0
10.	Prószków	5	5	5	15
11.	Tarnów Opolski	2	2	2	6
12.	Tułowice	0	0	5	5
13.	Turawa	8	11	16	35
razem		72	84	107	263

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Analizując wskazane powyżej dane (tab. 7) można sformułować następujące wnioski:

- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. w placówkach oświatowych na terenie powiatu opolskiego wdrożono łącznie 263 programy profilaktyczne (w tym autorskie) dot. przemocy rówieśniczej;
- 2) w gminie Ozimek odnotowano najwyższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych na temat przemocy rówieśniczej we wskazanym okresie;

- 3) w gminie Popielów w latach 2020-2022 nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;
- 4) w latach 2020-2021 w gminie Tułowice nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;
- 5) w gminie Murów w roku 2020 nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;
- 6) w gminach Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Niemodlin, Ozimek, Turawa odnotowano wzrost liczby wdrożonych programów w roku 2022 w porównaniu do roku poprzedniego
- 7) w gminach Dobrzeń Wielki, Niemodlin, Turawa w latach 2021,2022 odnotowano wzrost liczby przeprowadzonych programów profilaktycznych w tym autorskich w porównaniu do 2020 roku;
- 8) w 2022 roku w żadnej gminie nie odnotowano spadku liczby wdrożonych programów profilaktycznych na temat przemocy rówieśniczej we wskazanym okresie;
- 9) w gminie Ozimek w roku 2021 zarejestrowano niewielki spadek liczby programów profilaktycznych porównując z rokiem poprzednim;
- 10) w gminach powiatu opolskiego w roku 2022 odnotowano znaczny wzrost łącznej liczby programów profilaktycznych w porównaniu do lat poprzednich.

TABELA NR 8		Zestawienie ilości programów profilaktycznych (w tym autorskich) prowadzonych w placówce na temat przemocy domowej w latach 2020-2022 w poszczególnych gminach powiatu opolskiego.			Łączna ilość programów profilaktycznych (w tym autorskich) prowadzonych w placówce na temat przemocy domowej w latach 2020-2022
L.P	GMINA	2020	2021	2022	łącznie
1.	Chrzastowice	1	1	1	3
2.	Dąbrowa	3	3	3	9
3.	Dobrzeń Wielki	0	0	0	0
4.	Komprachcice	1	1	4	6
5.	Łubniany	0	1	2	3
6.	Murów	0	0	0	0
7.	Niemodlin	0	1	2	3
8.	Ozimek	13	12	13	38
9.	Popielów	0	0	0	0
10.	Prószków	4	4	4	12
11.	Tarnów Opolski	2	2	2	6
12.	Tułowice	0	0	0	0
13.	Turawa	0	0	0	0
razem		24	25	31	80

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Gminy z powiatu opolskiego

Analizując wskazane w tabeli nr 8 dane, sformowano następujące wnioski:

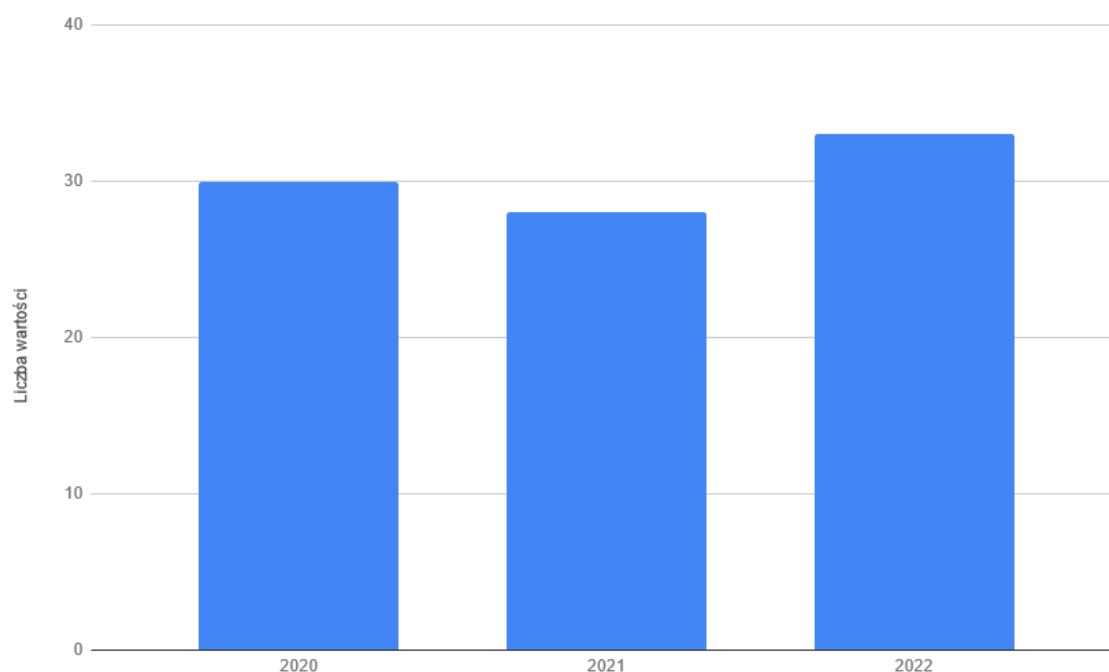
- 1) w okresie od 2020 r. do 2022 r. w placówkach oświatowych na terenie powiatu opolskiego wdrożono łącznie 80 programy profilaktyczne (w tym autorskie) dot. przemocy domowej;
- 2) w gminie Ozimek odnotowano najwyższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych na temat przemocy domowej we wskazanym okresie;
- 3) w gminach Dobrzeń Wielki, Murów, Popielów, Tułowice, Turawa we wskazanym okresie nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy domowej;
- 4) w gminach Niemodlin, Łubniany, Komprachcice, Ozimek w roku 2022 odnotowano wzrost liczby wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej w porównaniu do roku 2021;
- 5) w gminie Ozimek w 2021 roku odnotowano niewielki spadek liczby wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej w porównaniu do roku 2020;
- 6) w gminach powiatu opolskiego w roku 2020 odnotowano najniższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej;
- 7) w gminach powiatu opolskiego w roku 2022 odnotowano najwyższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej.

Placówki oświatowe w tym poradnie psychologiczno- pedagogiczne prowadzą działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w formie zajęć edukacyjnych. Ponadto, udzielają wsparcia psychologiczno- pedagogicznego, służą również wsparciem rodzicom i opiekunom prawnym, którzy borykają się z trudnościami wychowawczymi wobec swoich dzieci. Poniżej znajdują się wykresy dot. ilości udzielonych porad dzieciom i ich rodzicom w związku z przemocą w latach 2020-2022 w poszczególnych poradniach psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego.

Wykres 1. Liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni ze względu na doświadczanie przemocy w środowisku szkolnym.

Analizując poniższe dane, można zaobserwować następująco, że w roku 2022 na terenie powiatu opolskiego ze wsparcia poradni ze względu na doświadczanie przemocy w środowisku szkolnym skorzystało 33 dzieci, w roku 2021 ze wsparcia skorzystało 28 dzieci natomiast w roku 2020 wsparcia udzielono 30 dzieciom.

Wyk. 1

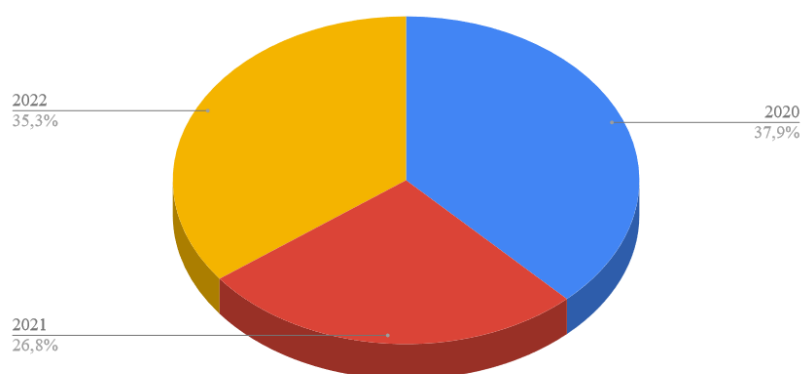

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego

Wykres 2. Liczba osób uczestniczących w warsztatach organizowanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze rodziców i opiekunów prawnych dzieci

Z zaprezentowanego poniżej wykresu wynika, iż w roku 2020 liczba osób uczestniczących w warsztatach na terenie powiatu opolskiego wyniosła 73 osoby, w roku 2021 liczba osób wyniosła 51 oraz w roku 2022 liczba osób wyniosła 67.

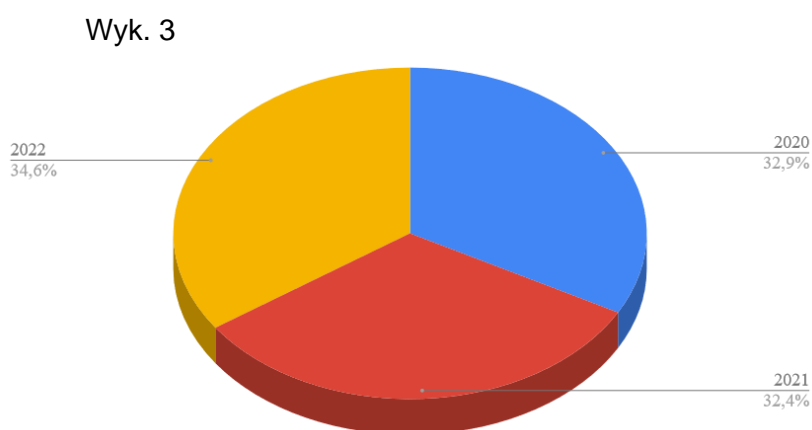
Wyk. 2

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego

Wykres 3. Liczba rodzin wobec których w poradniach psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego zrealizowano działania ukierunkowane na poprawę kompetencji opiekuńczo- wychowawczych.

Z przedstawionego wykresu zamieszczonego poniżej wnioskować można, iż w roku 2020 liczba rodzin wobec których zrealizowano działania ukierunkowane na poprawę kompetencji wyniosła 140, w roku 2021 liczba rodzin wyniosła 132, natomiast w 2022r. liczba ta wyniosła 170 rodzin.

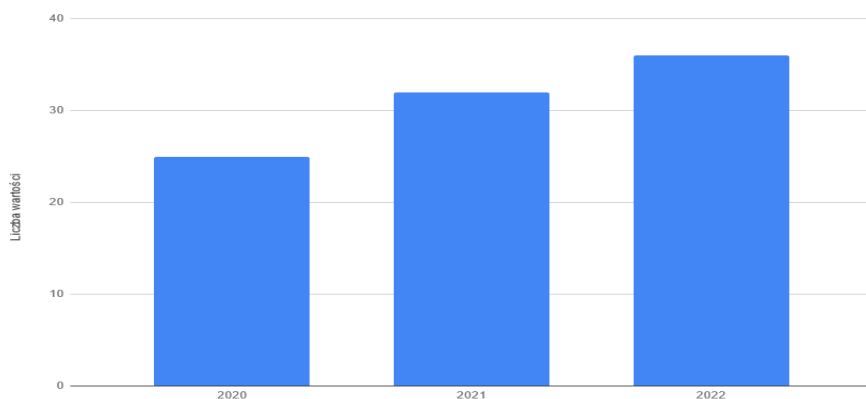

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego

Wykres 4. Liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni z uwagi na przejaw zachowań agresywnych w środowisku szkolnym

Z zaprezentowanego poniżej wykresu wynika, iż w roku 2020 liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni z uwagi na przejaw agresji wynosiła 26, w roku 2021 liczba dzieci wyniosła 32, natomiast w 2022r. ze wsparcia skorzystało 36 dzieci.

Wyk. 4

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego

Analizując wskazane powyżej dane, można sformułować następujące wnioski:

- 1) w poradniach z powiatu opolskiego w roku 2022 odnotowano największą liczbę dzieci korzystających z pomocy poradni ze względu na przejaw zachowań agresywnych w środowisku szkolnym;
- 2) w poradniach z powiatu opolskiego w 2020r. w warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze uczestniczyła największa liczna osób natomiast w roku 2021 odnotowano największy spadek liczby osób uczestniczących w warsztatach;
- 3) w 2022r. w poradniach na terenie powiatu opolskiego odnotowano najwyższą liczbę rodzin wobec których zrealizowano działania ukierunkowane na poprawę kompetencji opiekuńczo- wychowawczych;
- 4) w 2022 r. w poradniach psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego w można zaobserwować znaczący wzrost liczby rodzin wobec których zrealizowano działania ukierunkowane na poprawę kompetencji opiekuńczo- wychowawczych;
- 5) w roku 2021r. w poradniach psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego z pomocy ze względu na problem doświadczania przemocy w środowisku domowym skorzystało najwięcej dzieci;
- 6) W roku 2020 liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni z uwagi na doświadczenie przemocy domowej wyniosła 2 w roku 2021 4 w roku 2022 było to 1 dziecko;
- 7) w roku 2022 odnotowano wzrost udzielanej pomocy dzieciom w poradniach psychologiczno- pedagogicznych z powiatu opolskiego z uwagi na przejaw agresji w środowisku szkolnym.

6. PODSUMOWANIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu w celu opracowania diagnozy zjawiska przemocy domowej zwróciło się z prośbą do placówek oświatowych funkcjonujących na terenie powiatu opolskiego o udostępnienie danych dotyczących tegoż zjawiska. Dzięki współpracy ośrodków pomocy, wydziałów oświaty oraz wspomnianych placówek oświatowych z terenu powiatu opolskiego udało się pozyskać informacje, które posłużyły do opracowania dokumentu, stanowiącego podstawę do wdrożenia działań o charakterze profilaktycznym. Celem naszego badania było bowiem pozyskanie kluczowych i wiarygodnych informacji na temat sytuacji, okoliczności oraz zdarzeń kształtujących ryzyko wystąpienia zjawiska przemocy domowej w rodzinach, funkcjonujących na terenie powiatu opolskiego. Co szczególnie ważne proces badawczy często ujawnia poboczne problemy, wymagające swobodnego uporządkowania ze względu na ich istotne znaczenie dla skutecznej walki z tym zjawiskiem. W czasie badań sformułowano szereg wniosków:

- 1) w gminie Ozimek we wskazanym okresie liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta była najwyższa w stosunku do pozostałych 12 gmin z powiatu opolskiego wyniosła 65 rodzin.
- 2) w okresie od 2020 do 2022 roku w gminie Ozimek zorganizowano 107 spotkań/zebrań z rodzicami dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększania świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy, jest to najwyższa liczba udokumentowanych spotkań spośród 13 gmin powiatu opolskiego;
- 3) w badanym okresie w gminie Tułowice odnotowano 14 spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą, to najniższa liczba spośród 13 gmin powiatu opolskiego;
- 4) w 12 gminach w roku 2022 odnotowano wzrost ilości przeprowadzonych spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą na terenie szkół powiatu opolskiego;
- 5) w badanym okresie w gminie Tarnów Opolski przeprowadzono 14 spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą co stanowi najniższą liczbę spośród 13 gmin powiatu opolskiego;
- 6) w gminach Ozimek oraz Dąbrowa we wskazanym okresie odnotowano najwyższą liczbę zdarzeń dot. przemocy wśród uczniów łączna liczba wyniosła 317 zdarzeń związanych z wystąpieniem zjawiska przemocy/ agresji wśród uczniów szkół powiatu opolskiego;
- 7) w gminach Dąbrowa, Komprachcice, Niemodlin, Popielów w roku 2022 odnotowano rażący wzrost liczby udokumentowanych zdarzeń z wystąpieniem zjawiska przemocy/ agresji wśród uczniów szkół powiatu opolskiego;
- 8) w gminie Popielów w latach 2020-2022 nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;

- 9) w latach 2020-2021 w gminie Tułowice nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;
- 10) W gminie Murów w roku 2020 nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy rówieśniczej;
- 11) w 13 gminach powiatu opolskiego w roku 2020 odnotowano najniższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej, w roku 2022 odnotowano najwyższą liczbę wdrożonych programów profilaktycznych dot. przemocy domowej;
- 12) w gminach Dobrzeń Wielki, Murów, Popielów, Tułowice, Turawa we wskazanym okresie nie wdrożono żadnego programu profilaktycznego dot. przemocy domowej.

W sposób szczególny należy zwrócić uwagę, na istotny czynnik, jakim jest liczebność populacji danej gminy. Stąd, za oczywisty fakt należy przyjąć niemożliwość dosłownej interpretacji powyższych liczb, w celu wskazania gminy, zmagającej się ze zjawiskiem przemocy w stopniu najwyższym. Powyższa analiza wyznacza jednak, jeden z kierunków intensyfikacji działań, jakie zostaną zrealizowane w ramach programu.

7. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest realizacja działań o charakterze profilaktycznym, mających na celu podniesie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej i ograniczenie skali przemocy domowej.

Cele szczegółowe programu:

1. Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową w szczególności przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej.
2. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych.
3. Wspomaganie rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej:
 - a) praca z rodzinami, w których występuje zagrożenie przemocą domową;
 - b) wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczej poprzez : pracę socjalną, poradnictwo psychologiczne- pedagogiczne;
 - c) działania interwencyjne wobec rodzin w której wystąpiła przemoc domowa.
4. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększenie świadomości na temat negatywnych skutków wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci:
 - a) oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne wspierające wychowanie dzieci bez przemocy;

b) promowanie metod służących budowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich poprzez prowadzenie zajęć z wychowawcą szkolnym oraz zajęcia i konsultacje pedagogiczne dla rodziców prowadzone przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne.

5. Edukacja i promocja stylu życia wolnego od przemocy:

a) oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne wspierające dzieci i młodzież;

b) promowanie metod służących budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych poprzez prowadzenie zajęć profilaktycznych szkolnych oraz zajęć pedagogicznych dla dzieci prowadzonych terenie placówki edukacyjnej oraz placówek opiekuńczo- wychowawczych.

6. Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonych przemocą.

8. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Pierwszym istotnym elementem przeciwdziałania przemocy domowej jest dostrzeżenie problemu, potraktowanie go jako poważnego źródła, zagrożenia i cierpienia zarówno dziecka jak i rodziny. Kolejnym istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest profilaktyka, mająca na celu zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy, a także metod przeciwdziałania temu zjawisku. Przeciwdziałanie przemocy nie może opierać się na działalności tylko jednej instytucji, ponieważ żaden podmiot nie posiada wszystkich dostępnych narzędzi i możliwości rozwiązania problemów. Wspólne działania i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej jest niezbędnym warunkiem skutecznego działania na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Przewiduje się, że w ramach programu:

- Zmniejszenie skali przemocy domowej i rówieśniczej;
- wzrost poziomu wiedzy na temat skutków przemocy oraz zachowań agresywnych;
- wzrost umiejętności wychowawczych rodziców/opiekunów prawnych dzieci;
- wypracowanie odpowiednich postaw rodzicielskich, wzrost poziomu wiedzy rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych.

10. REALIZACJA

Inicjatorem oraz koordynatorem działań w ramach programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu oraz działający w jego strukturze Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Z kolei realizacja precyzyjnie określonych zadań odbywać się będzie (na zasadzie współpracy) z jednostkami działającymi na terenie powiatu opolskiego, takimi jak:, Gminne i Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Poradnie Psychologiczno- Pedagogiczne, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze oraz Placówki Oświaty.

11. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH / DZIAŁAŃ

Lp.	Cel szczegółowy	Realizator	Działanie	Miernik realizacji	Termin realizacji
1.	Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową w szczególności przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z asystentem rodziny Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na przemoc domową Liczba procedur „Niebieskie Karty” w których osobą doświadczającą przemocy domowej jest dziecko 	2024-2030
2.	Zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy, dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych.	<ul style="list-style-type: none"> Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Placówki opiekuńczo-wychowawcze Placówki Oświatowe 	<ul style="list-style-type: none"> promocja informacji o dostępnych formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, świadkom oraz sprawcom przemocy poprzez prowadzenie spotkań, wprowadzenie ulotek, zamieszczenie artykułów w mediach społecznościowych prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i edukacji skierowanej do 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydanych materiałów promocyjnych w postaci ulotek, plakatów , zakładek do książek, parasoli oraz toreb promocyjnych w ramach prowadzenia kampanii własnej Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z uczniami klas I-III szkół z terenu powiatu opolskiego Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka 	2024-2030 2024 2025

			<p>dzieci i młodzieży prowadzenie warsztatów, spotkań dla dzieci i młodzieży</p>	<p>Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z uczniami klas IV-VI szkół z terenu powiatu opolskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z uczniami klas VII-VIII szkół z terenu powiatu opolskiego • Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z wychowankami placówek opiekuńczo- wychowawczych • Ilość programów profilaktycznych prowadzonych w placówce (w tym autorskich) 	<p>2026</p> <p>2026-2028</p> <p>2024-2030</p>
--	--	--	---	---	---

3.	<p>Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków, wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Placówki Oświatowe • Ośrodki Pomocy Społecznej • Poradnie psychologiczno-pedagogiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i edukacji skierowanej do rodziców poprzez prowadzenie warsztatów, spotkań dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań/zebrań z rodzicami/opiekunami prawnymi dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększenia świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy 	2024-2030
4.	<p>Wspomaganie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Powiatowe Centrum Wsparcia Rodziny • Ośrodek Interwencji Kryzysowej • Poradnie psychologiczno-pedagogiczne 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w zakresie kształtowania prawidłowych wzorców i postaw rodzicielskich, • pomoc rodzinom w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny • Liczba osób uczestniczących w warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców i opiekunów prawnych • Liczba osób uczestniczących w warsztatach i grupach wsparcia • Liczba udzielonego poradnictwa przez pracowników OIK dot. przeciwdziałania przemocy domowej 	2024-2030
5.	<p>Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Powiatowe Centrum Wsparcia Rodziny • Ośrodki Pomocy Społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • kierowanie do specjalistów z zakresu terapii uzależnień, psychoterapii, pracy socjalnej, prawa i medycyny, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba sytuacji związanych z agresją/ przemocą które zakończyły się zaleceniem wizyty w poradni psychologiczno-pedagogicznej 	2024-2030

		<ul style="list-style-type: none"> • Poradnie psychologiczno-pedagogiczne • Placówki Oświatowe • Placówki opiekuńczo-wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie pomocy oraz specjalistycznego wsparcia dzieciom i młodzieży zagrożonej przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci korzystających z pomocy poradni ze względu na przejaw zachowań agresywnych w środowisku domowym/szkolnym. • Liczba dzieci korzystających z pomocy poradni ze względu na przejaw zachowań agresywnych w środowisku szkolnym. • Liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni, ze względu na doświadczenia przemocy w środowisku domowym • Liczba spotkań z pedagogiem szkolnym w sprawie sytuacji/zdarzeń dotyczących przemocy rówieśniczej. 	
--	--	---	--	---	--

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ/ZADAŃ

Działania/zadania wyznaczone przez program w znacznej części, zostaną sfinansowane ze środków własnych powiatu, przez ich zaplanowanie w budżecie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu. Przewiduje się jednak współdziałanie w finansowaniu działań/inicjatyw ze środków własnych gmin i województwa, jak również ze środków własnych instytucji współpracujących w konkretnym przedsięwzięciu.

9. MONITORING I EWALUACJA

Zadania określone w programie będą realizowane przez cały czas trwania programu. W miarę występowania potrzeb jak również możliwości finansowych Powiatu i gmin zadania te będą aktualizowane i rozszerzane, by były zgodne ze zmieniającymi się przepisami prawa oraz potrzebami mieszkańców powiatu opolskiego.

Wszystkie działania w ramach programu, podlegać będą stałej koordynacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu. Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość, która dokonana zostanie nie później niż do końca pierwszego kwartału każdego roku następującego po roku sprawozdawczym. Sprawozdanie sporządzone zostanie według załączonego wzoru, obejmować będzie w szczególności:

- formy udzielanej pomocy,
- liczbę osób korzystających z pomocy,
- liczbę udzielanej pomocy;
- potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluacja programu polegać będzie przede wszystkim na ocenie jego efektów. Przeprowadzona będzie po zakończeniu realizacji programu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu.

Sprawozdanie z realizacji działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie

Nazwa działania		Jednostka	Wskaźniki	Krótki opis działania (forma pracy, przebieg, partnerzy)
Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową w szczególności przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej	Współpraca z asystentem rodziny		Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	
	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym		Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na przemoc domową	
			Liczba procedur „Niebieskie Karty” w których osobą doświadczającą przemocy domowej jest dziecko	
Zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy, dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych	Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i edukacji skierowanej do dzieci i młodzieży prowadzenie warsztatów, spotkań dla dzieci i młodzieży		Liczba wydanych materiałów promocyjnych w postaci ulotek, plakatów , zakładki do książek, parasoli oraz toreb promocyjnych w ramach prowadzenia kampanii własnej	
	promocja informacji o dostępnych formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, świadkom oraz sprawcom przemocy poprzez prowadzenie spotkań, wprowadzenie ulotek, zamieszczenie artykułów w		Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z uczniami szkół z terenu powiatu opolskiego	
			Ilość programów profilaktycznych prowadzonych w placówce (w tym autorskich)	

	mediach społecznościowych		Liczba spotkań warsztatowych pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opolu z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych	
Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków, wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci.	Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i edukacji skierowanej do rodziców poprzez prowadzenie warsztatów, spotkań dla rodziców		Liczba spotkań/zebrań z rodzicami/opiekunami prawnymi dot. wdrażania prawidłowych metod wychowawczych i zwiększenia świadomości dot. zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy	
Wspomaganie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych	Współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w zakresie kształtowania prawidłowych wzorców i postaw rodzicielskich,		Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	
	Pomoc rodzinom w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania		Liczba osób uczestniczących w warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców i opiekunów prawnych	
			Liczba osób uczestniczących w warsztatach i grupach wsparcia	
			Liczba udzielonego poradnictwa przez pracowników OIK dot. przeciwdziałania przemocy domowej	
Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą.	Kierowanie do specjalistów z zakresu terapii uzależnień, psychoterapii, pracy socjalnej, prawa i medycyny		Liczba sytuacji związanych z agresją/przemocą które zakończyły się zaleceniem wizyty w poradni psychologiczno-pedagogicznej	
			Liczba dzieci korzystających z pomocy poradni ze względu na przejaw zachowań agresywnych w środowisku domowym / szkolnym.	
	Udzielanie pomocy oraz specjalistycznego wsparcia dzieciom i młodzieży		Liczba spotkań z pedagogiem szkolnym w sprawie sytuacji/zdarzeń dotyczących przemocy rówieśniczej.	

	zagrożonej przemocą		Liczba dzieci korzystających ze wsparcia poradni, ze względu na doświadczenia przemocy w środowisku szkolnym.	
--	------------------------	--	--	--

Sugestie, uwagi, pomysły dot. przeciwdziałania przemocy oraz realizacji programu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Podpis